

- Sí, es cert. Però no està en venda. Jo vaig nèixer ací. Ací vaig viure quan em vaig casar i van nèixer també els meus dos fills. Ells que fagen el que vulguen però jo no el venc.

Es va fer l'hora de dinar. Els dos "Pacos", eixe dia es quedaven a dinar allí. Després a la nit cap al poble. Però de segur que al dia següent, diumenge, no passarà sense que un dels dos o tots dos puguen a fer una ulladeta, encara que només siga per donar menjar als gossos i disfrutar una estona del seu mas.

Però la Torre Ebrí no acaba amb este más, l'originari i el que dona el nom als altres. A l'Ajuntament figuren registrades quatre edificacions com a vivendes ocupades a finals de la dècada dels quaranta, totes elles amb el nom de "Torre Ebrí". En l'actualitat només una edificació, la registrada amb el núm. 4 a la llista de carrers del municipi, figura com a vivienda ocupada.

En realitat hi ha quatre edificacions més a banda de la expresada abans. Estes edificacions tenen el seu origen en la compra i posterior partició del mas principal: Darrere del mas vell es trova el de Emilia Moliner Moliner, germana carnal de Paco. Al lloc on

està ara el mas hi havia antigament un corral. Quan es van fer les particions això li va tocar a Emilia. Ella, que havia viscut sempre al poble amb el seu marit Tomás Villalonga Forés, va començar a fer obres, que en l'actualitat han continuat el seu fill Tomás Villalonga Moliner. Este és l'únic mas on mai ningú ha estat empadronat. La casa s'ha utilitzat com a vivenda temporera al temps de la faena o en èpoques de cacera i també com a magatzen agrícola. Ara també hi ha un frontó (i es que a La Torre hi ha quasi de tot).

Una recua de gossos ens donen la benvinguda, però no trobem a ningú. Només podem fer una foto i continuar amb els altres tres masos que ens falten.

Estos tres pertanyen o pertanyien, per que ara ja son dels hereus i descendents, a les tres germanes de Paco, Rosa i

Francisco Moliner Moliner i el seu fill Francisco Moliner Miralles.

Francisca (per banda de pare) i Vicenta (per banda de mare). Les tres germanes junt amb els seus marits, que van comprar la meitat de les terres del mas, es van fer una casa cadascun dels matrimonis.

Així passem al mas de Rosa Moliner Moliner i Manuel Miralles Beltrán (Manuel el Celmero). Tots dos ja morts i sense fills. El mas tancat a l'actualitat va estar habitat pocs anys. El matrimoni se'n va anar a viure al poble. Es l'únic mas que es va fer abans de la guerra civil. Acualment el mas és propietat dels hereus del matrimoni: Hortensio Julian, Benjamin Barberá i Francisco Moliner.

Continuant per camí avall apleguem al mas que construïren Francisca Moliner Moliner i el seu marit Vicente Sales Moliner (Cento Ramona). En l'actualitat també els dos morts. El propietari és ara l'únic fill

Jo no sé l'origen. La creu sempre va estar allí.

del matrimoni, Francisco Sales Moliner (un altre Paco, este seria el mitjà). A este mas tampoc hi ha cap persona censada, però sempre hi ha algú per allí.

Este dia varem trobar a Paco "el mitjà", a la seua dona Rosa Escobedo i a la seua filla Mónica. Faltava el fill major, Oscar, que estava a la caça del senglar ("jabalí").

Paco i la seua família estan quasi sempre al mas. Els quatre es dediquen a la ramaderia i l'agricultura. **Paco, saps quan es van construir esta casa?**

- Al brançal de la porta fica 1940, jo sé que es va fer després de la guerra. Els meus pares, vivien al mas de Bosseta abans de viure ací. Quan es van acabar la casa van vindre ací.

Tu has viscut sempre a este mas?

- Sí, vaig nèixer ací i fins als 26 anys quan em vaig casar amb Rosa, vaig viure ací. Aleshores ens vam ficar a viure al poble, però jo pujava tots els dies a treballar. Ara que els fills ja són grans i també ens ajuden, estem més ací que al poble. A mi m'agrada açó. Es la meua casa, la dels meus pares i allò que sempre he conegut.

El mas de Paco, (el mitjà) és un mas cuidat.